

12% από τα κορίτσια που είχαν αδελφούς στην Αμερική έμειναν ανύπαντρα, πράγμα που μπορεί να φημιεται και σε προσωπικούς λόγους, κι όχι στην εγκατάλειψη από τους αδελφούς τους. Όλα τα αδέλφια δηλ. εξεπλήρωσαν το κατά την Έλληνική παράδοσι οικογενειακό τους αυτό χρέος. Έφρόντισαν να προικήσουν και να παντρέψουν τις αδελφές τους.

Η οικογενειακή κατάσταση της πατρικής οικογενείας κι' εκείνων που απέμειναν πια όριστικά στην Αμερική, κι' εκείνων που επέστρεψαν είναι ή παρακάτω:

1) Ζούν οι γονείς τους των 17, (7,9%).

2) Ζή μόνον ή μητέρα τους των 6, (2,9%).

3) Δέν ζή κανείς από τους γονείς τους, 190, (89,2%). Σύνολον 213, (100%).

Έχουν αδελφούς στο χωριό ή άλλου στην Ελλάδα οι 114 (53,7%), δέν έχουν αδελφ. οι 99, (46,3%).

Αν κρίνουμε από τον πίνακα, που ακολουθεί, ή οικονομική κατάσταση της μεγάλης πλειονότητας όλων των μεταναστών (κι' εκείνων που άπομειναν όριστικά στην Αμερική, κι' εκείνων που έγύρισαν) έβελτιώθηκε σημαντικά. Γιατί από τους έγκατεστημένους στην Αμερική: α) απέκτησαν σημαντική περιουσία στην Αμερική 63, (41%), β) απέκτησαν σημαντική περιουσία στην Ελλάδα 3, (2%), γ) απέκτησαν άρκετή περιουσία στην Ελλάδα 63, 41,6%, δ) έβελτίωσαν το βιωτικό τους επίπεδο άπλως χωρίς να άποκτήσουν περιουσίαν 16, (10,6%), ε) ύποφέρουν οικονομικώς 2, (1,2%), στ) άγνωστον ή οικονομική κατάσταση 4, (3%), σύνολον 151, (100%).

Από τους επιστρέψαντας: α) έφεραν σημαντικήν περιουσία 42, (67,6%), β) έφεραν άρκετή περιουσία 4, (6,3%), γ) έφεραν άσήμαντη περιουσία 9, (14,8%), δ) δέν έφεραν τίποτε 7, (11,3%). Σύνολον 62, (100 τοίς έκατόν).

Τό θλιβερό είναι, ότι από τους μετανάστες που ξανάρθαν από την Αμερική, με σκοπό να έγκατασταθούν όριστικά στον τόπο τους, όπου ύπελόγιζαν να περάσουν με κάποια άνεση τα τελευταία χρόνια της ζωής τους, με τα εισοδήματα σημαντικών περιουσιών, που έφεραν σε δολάρια από την Αμερική, και που άπόκτησαν εκεί με σκληρό μόχθο, κατά μεγαλύτερο ποσοστό βρίσκονται από πολλά χρόνια τώρα σε οικονομική εξαθλίωσι. Πεινούν κυριολεκτικά. Και όχι γιατί κατασπατάλησαν την περιουσία τους. Γιατί όλοι τους ήσαν γνωστικοί και μετρημένοι άνθρωποι. Αλλά γιατί τις οικονομίες τους τις έφαγε δυστυχώς το Κράτος.

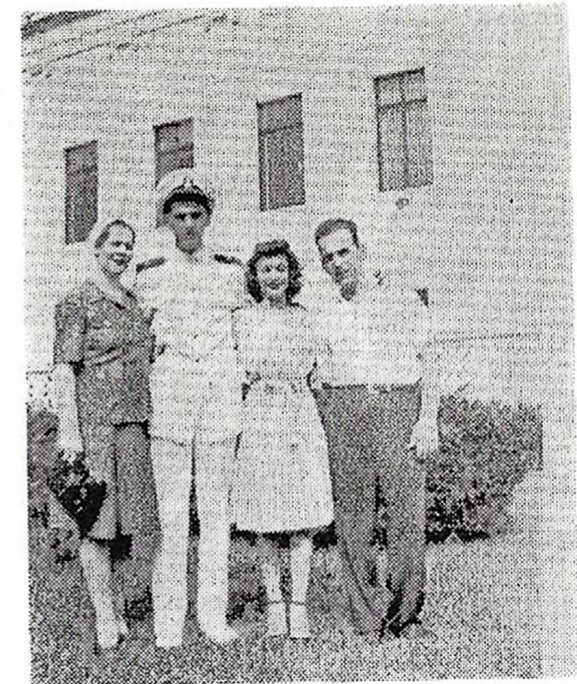
Με το να μην έχη δηλ. ποτέ το Κράτος μας ένα νοικοκυρεμένο και ίσοσκελισμένο προϋπολογισμό, (χωρίς δηλ. άργμισθίες και άσκοπες δαπάνες) ή με το να μη κατορθώση να οργανώση επιστημονικά μιá φοροτεχνική ύπηρεσία, ίκανή να περιορίση στο έλάχιστο την φοροδιαφυγή των άμέσων ίδια φόρων, καταντá στο τέλος κάθε οικονομικής χρήσεως, άπό τότε που συστήθηκε ως έλεύθερο Βασίλειο μέχρι σήμερα ναχη πάντα έλλείματα στον Προϋπολογισμό του. Άλλοτε μικρά και άλλοτε μεγάλα.

Και κάθε φορά, όταν τα έλλείματα αυτά έξογκώνονταν σε σημείο που άπειλούσαν οικονομική κατάρρευση, τότε, αν δέν ύπήρχε στάδιο δανει-

σμιού από το έξωτερικό, προσπαθούσε να καλύπτη τα έλλείματα, βάζοντας χέρι στις οικονομίες των μεταναστών. Έτσι άρχικά, μετά το 1920, άρνήθηκε να επιστρέψη τις καταθέσεις που είχαν οι μετανάστες σε χρυσά νομίσματα. Μετά έτη — (κατά το διάστημα των οποίων οι καταθέσεις αυτές παρέμειναν στα Ταμεία των Τραπεζών άτοκες) έκάλεσε τους δικαιούχους να εισπράξουν 25 δρχ. για κάθε χρυσή λίρα. Πότε δέ; Σε έποχή, που ή άγοραστική άξία της δραχμής είχε έξευτελιστή έναντι της τιμής του χρυσού και του δολλαρίου, γιατί είχε μεσολαθήσει ή Μικρασιατική καταστροφή.

Άργότερα (στα 1932) έδραχμοποίησε τις καταθέσεις σε δολάρια. Τους πήρε δηλ. ένα ύγιές νόμισμα και τους έδωσε δραχμές, με ύποτιμημένη άξία έναντι της τιμής, που είχε τότε το δολάριο. Με το μέτρο αυτό της δραχμοποίησε δέν έπλήγησαν μόνον όσοι είχαν επιστρέψει στην Ελλάδα, αλλά και όσοι έμειναν στο Έξωτερικό και είχαν έμπιστευθή τις καταθέσεις τους στα Ύποκαταστήματα των Έλληνικών Τραπεζών του Έξωτερικού, ίδια της Αμερικής και της Αιγύπτου. Κι' αυτών τα δολάρια έδραχμοποιήθηκαν, κι' έμειναν οι δραχμές στις Τράπεζες. Πολλές από τις καταθέσεις αυτές χάθηκαν έντελως, γιατί παρέμειναν στις Τράπεζες μέχρι το 1941, όποτε έχασαν κάθε άγοραστική τους άξία λόγω του τότε έπακολουθήσαντος πληθωρισμού.

Κατά παρόμοιο τρόπο έχάθηκαν κι' οι καταθέσεις επί προθεσμία, που είχαν οι μετανάστες σε Έλληνικές Τράπεζες, είτε έδω, είτε σε Έλληνικές Τράπεζες, είτε έδω, είτε σε Ύ-

Κων. Δ. Σακελλαριάδης μετά της συζύγου του Άσπασίας και των τέκνων των Δημητρίου και Έλένης (Ούάσιγκτων).

ποκαταστήματά τους του Έξωτερικού.

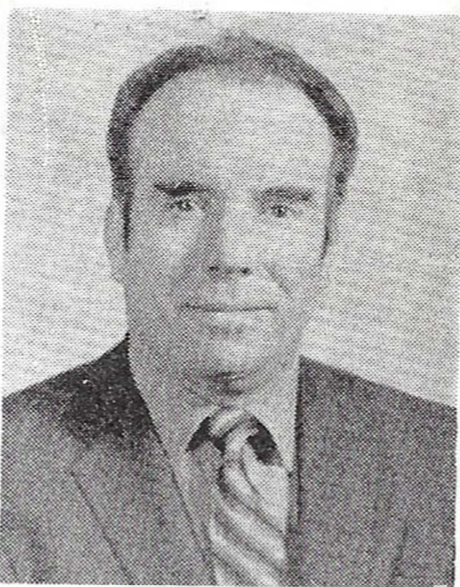
Ειδικώτερα από τους 42 μετανάστες του Ίσαρι που επέστρεψαν από την Αμερική στο χωριό τους με σημαντική περιουσία σε δολάρια, οι 23 (1,9%) έχασαν έξ ολοκλήρου την περιουσία τους και ύποφέρουν σήμερα οικονομικά, είτε γιατί είχαν μετατρέψει τα δολάρια σε δραχμές και τις είχαν καταθέσει στις Τράπεζες κι' έτσι χάθηκαν στον πληθωρισμό, είτε γιατί τις είχαν δανείσει στους συγχωριανούς τους και τις έχασαν για τον ίδιο λόγο. Οι ύπόλοιποι 16 (38,1%) διέσωσαν την περιουσία τους με μειωμένη όμως άξία, είτε λόγω της έπελθούσης μειώσεως της άγοραστικής άξίας της δραχμής έναντι του δολλαρίου, είτε γιατί άγόρασαν άκίνητα, τα όποια νοικιασμένα με το ένοικιστάσιο δέ τους άποδίδουν κανένα εισόδημα, κι' έτσι κι'

Στάθης Χαρ. Κατριβάνος μετά τῆς συζύγου του (Ουάσιγκτων).

Ἰω. Δ. Τόγκας

Ἰω. Φ. Σωτηρόπουλος (Ρίτομον)

Κ. Γεωργίου μετά τῆς οἰκογενείας του (Ουάσιγκτων)

αὐτοὶ ὑποφέρουν οἰκονομικὰ καὶ τὰ σπίτια τους κατερειπώθηκαν.

Μόνο ὅσοι ξέρουν πῶς ξεκίνησαν τὰ φτωχόπαιδα ἀπὸ τὸ μικρὸ τους χωριουδάκι τὴν πιὸ τρυφερὴ τους ἡλικία (13 — 16 χρονῶν). Σὲ τί θυσίες καὶ στερήσεις ὑποβλήθηκαν, γιὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὸ εἰσιτήριό τους στὸ ἀμπάρι κανενὸς βαποριοῦ καὶ τὰ 10 δολλάρια «τὰ δειχτικά» πὺ ἐπρεπε νὰ χουν μαζύ τους κατὰ τὴν εἰσοδό τους στὸ λιμάνι τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὸ μαρτύριο τοῦ ταξιδιοῦ τους μέσῃ στ' ἀμπάρια τοῦ «Μωραίτη» ἢ τοῦ «Πατρίς», πὺ κάναν μῆνα πολλές φορές νὰ φτάσουν στὴ Ν. Ὑόρκη. Τὸ τί ἰδρῶτα ἔχυσαν καὶ τί πίκρες δοκίμασαν τὰ φτωχαδάκια αὐτά, δουλεύοντας στὶς λάντζες τῶν μεγάλων Ξενοδοχείων στὰ λουστραντζίδικα, ἢ στὶς σιδηροδρομικὲς γραμμὲς 16 ὥρες τὸ ἡμερονύχτιο πόσο μόχθησαν καὶ σὲ τί στερήσεις ὑποβλήθηκαν γιὰ ν' ἀποκτήσουν τίς οἰκονομίες αὐτές, πὺ τίς μάζευαν, γιὰ νὰ τίς φέρουν ἐδῶ, στὴν πατρίδα τους, ὅπου λογάριζαν νὰ ζήσουν κάπως ξεκούραστα.

Μόνο αὐτὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἐκτιμήσουν πόσο βαρὺ ἦταν τὸ ἔγκλημα, ποῦκαμαν εἰς βάρος τῶν τιμῶν καὶ βασανισμένων αὐτῶν βιοπαλαιστῶν ὅσοι εἶναι ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν ἐξανέμιση τῶν οἰκονομιῶν τους.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ παραξενευόμαστε, γιὰτί ἕνα μεγάλο ποσοστὸ ἀπὸ τοὺς μετανάστες θὰ μείνη ὀριστικὰ πιά στὴν Ἀμερικὴ.

Ἀπὸ τοὺς 213 μετανάστες τοῦ Ἴσαρι: Πέθαναν στὴν Ἀμερικὴ οἱ 22, δηλαδή τὰ 10,3%, πέθαναν στὸ Ἴσαρι οἱ 26, δηλαδή τὰ 12,1%, ζοῦν στὴν Ἀμερικὴ οἱ 129, δηλαδή τὰ 60,6%, ζοῦν στὸ Ἴσαρι οἱ 36, δηλαδή τὰ 16,9%. Σύνολον 213, 100%.

Ἄς δοῦμε τώρα τί συμπεράσματα βγαίνουν ἀπὸ ὅσα ἀναπτύξαμε παραπάνω. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα βγαίνει τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ φτώχεια καὶ ἡ ἀνεργία εἶναι οἱ κυριώτερες ἀφορμὲς — μόνιμες δυστυχῶς πλῆγες τοῦ τόπου μας — πὺ ἀνάγκασαν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἴσαρι νὰ φύγουν γιὰ τὴν ξενητιά. Καὶ αὐτὸ τὸ φαινόμενο δὲν θὰ παρατηρήθηκε ἀσφαλῶς μόνο στὸ Ἴσαρι, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλα τὰ χωριὰ τῶν ἀγόνων περιφερειῶν τῆς χώρας μας, ἀπὸ ὅπου οἱ νέοι τράπηκαν πρὸς τὴν μετανάστευση.

Ὁ τόπος μας εἶναι φτωχός. Ἀλλὰ καὶ ἀνοργάνωτος. Οἱ πόροι του (γεωργικοί, μεταλλευτικοί, βιομηχανικοί) δὲν ἐκμεταλλεύθηκαν συστηματικά, ὅπως σὲ ἄλλες χῶρες. Στὰ χωριὰ τῆς ὑπαίθρου ὁ γεωργικὸς κληῖρος εἶναι ἀνεπαρκὴς νὰ θρέψη τίς ἀγροτικὲς οἰκογένειες. Καὶ μὲ τὴ σταθερὴ κάθε χρόνο αὐξήση τοῦ πληθυσμοῦ — ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴ στατιστικὴ — ὅλο καὶ μικραίνει. Τὸ εἰσόδημα κάθε κληῖρου ἐπομένως δὲν μπορεῖ νὰ ἐπαρκέση γιὰ τὴ συντήρηση τῆς οἰκογένειας τοῦ κληροῦχο.

Οἱ Βιομηχανίες — ἴσως ἀπὸ ἔλλειψη φτηνῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, ὀδικοῦ δικτύου κλπ. ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ ἔλλειψη σταθεροῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος — ἰδρῦθηκαν στὰ μεγάλα ἀστικά κέντρα καὶ δὲν κατανεμήθηκαν στὶς ἐπαρχίες, ὅπως ἔγινε σὲ ἄλλες χῶρες, ὥστε νὰ μποροῦν τὰ μέλη τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν νὰ βρῖσκουν δουλειὰ καὶ νὰ συμπληρῶνουν ἔτσι τὸ ἐτήσιο εἰσόδημά τους. Ἐτσι καὶ τὸ ἀτομικὸ εἰσόδημα τῶν χωρικῶν μας καὶ τὸ ἐθνικὸ εἰσόδημα ἔμεινε πολὺ μικρὸ καὶ εἶναι φυσικὸ νὰ μὴν ἐπαρκῆ νὰ θρέψη τὸν πληθυσμὸ τῆς χώρας μας. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ

βιοτικό επίπεδο των λαϊκών μας τάξεων έμεινε πολύ χαμηλό. Είναι το χαμηλότερο όλων της Εύρώπης.

Διερωτώμαι αν θα κατώρθωνε να επιζήση κανείς στην περίοδο της Κατοχής, αν το Διεθνές Κομιτάτο του Έρυθρου Σταυρού δεν ανέλαμβανε τότε να μοιράση τα τρόφιμα που διέθεσαν οι σύμμαχοι για τον πληθυσμό. Και σκέφτομαι τί μαύρη δυστυχία θα επικρατούσε στον τόπο αυτό, αν από το 1944 κι' έδω οι Ένωμένες Πολιτείες δεν μās ενίσχυαν τόσο γενναιόδωρα. 3.200 εκατομμύρια δολάρια διέθεσε ή Αμερική από τότε μέχρι σήμερα σε μετρητά ή σε είλη, για τή συντήρηση του πληθυσμού μας και για τή ανόρθωση της οικονομίας του τόπου μας.

Και όμως παρά τή διάθεση τόσο κολοσσιαίου ποσού από τις Ένωμένες Πολιτείες της Αμερικής, έν τούτοις ή Χώρα μας δεν μπόρεσε να ανυψώση ανάλογα το βιοτικό επίπεδο του Λαού της. Γι' αυτό και σήμερα ακόμα δεκάδες χιλιάδων νέων εγκαταλείπουν τα χωριά τους και μαζεύονται στα μεγάλα αστικά κέντρα, από όπου επιδιώκουν με κάθε μέσο να μεταναστεύσουν όπουδήποτε. Ακόμα σε χώρες με κατώτερο πολιτισμό αλλά με περισσότερο πλούτο.

Το πρόβλημα δηλ. της αστυφιλίας και της μεταναστεύσεως οφείλεται κατά κυριώτερο λόγο στη μεγάλη φτώχεια των χωρικών μας.

Το δεύτερο συμπέρασμα που βγαίνει από τή μελέτη μας αυτή, είναι ότι στη μετανάστευση έτράπησαν τα πιό ζωντανά, δραστήρια και εργατικά παιδιά του χωριού.

Γεννάται τώρα το έρώτημα: Ήταν ωφέλιμη αυτή ή μετανάστευση ή όχι;

Δέν υπάρχει αμφιβολία ότι ατομικά ωφελήθηκαν οι νέοι που μετανάστευσαν. Ακόμα και κείνοι που δέν κατώρθωσαν να πλουτίσουν. Πάντως έζησαν κι' αυτοί και οι οικογένειές τους με καλύτερους όρους, από κείνους που θα ζούσαν αν έμεναν στο χωριό. Τα παιδιά τους σπούδασαν υπό καλύτερους όρους στην Αμερική και πολλά από αυτά δγήκαν εξαιρετικοί επιστήμονες.

Επίσης ωφέλησαν και το χωριό τους. Γιατί με έμβάσματα που έστελλαν στους δικούς τους και τήν ζωή τους καλύτερεψαν, και τις αδελφές τους πάντρεψαν αλλά και έργα κοινής ωφελείας (έκκλησίες, Σχολεία, δρόμους, ύδραγωγεία) έφτιαξαν στο χωριό. Συνετέλεσαν δηλ. στο να βελτιώσουν τους όρους διαβιώσεως των χωριανών τους.

Αλλά και τα δημόσια οικονομικά ωφέλησε ή μετανάστευσις. Γιατί με τα έμβάσματά τους συμπληρώνονταν ένα μεγάλο μέρος από τα έλλείματα του έμπορικου μας ισοζυγίου.

Είχε όμως και τις δυσμενείς πλευρές για τήν έθνική υπόσταση ή μετανάστευσις. Με το πέρασμα του χρόνου, με το θάνατο των γονιών και των συγγενών των μεταναστών, με το χάσιμο των οικονομικών τους και πρό παντός με τήν απόκτηση δικών τους πλέον οικογενειών στην Αμερική, παιδιών με τήν νοοτροπία του τόπου, που δέν ξέρουν καν τήν ελληνική γλώσσα και δέν τα συνδέει τίποτα με τήν Ελλάδα, δέν θα περάση πολός καιρός, που κάθε δεσμός με τους Έλληνες μετανάστες θα κοπή. Θα μπορούσε να διατηρηθί αν έλαμβάνοντο ώρισμένα άλλα μέτρα. Αλλά αυτό δέν είναι της παρούσης μελέτης.

Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα, πως ή μετανάστευση ωφέλησε ατομικά όσους μετανάστευσαν. Ωφέλησε επίσης το χωριό και τον τόπο, αλλά μόνο προσωρινά.

Απόδειξις ότι τώρα τα μισά σπίτια του χωριού έχουν εγκαταλειφθί κι' αρχίζουν να γκρεμίζονται και το χωριό ρημάζει. Δέν απόμεινε ούτε ο μισός πληθυσμός από εκείνον που είχε έδω και 50 χρόνια. Γιατί το εισόδημα των χωρικών είναι πολύ μικρό. Γιατί έμβάσματα δέν στέλλονται τώρα από τήν Αμερική. Και πάνω από όλα, γιατί οι νέοι του χωριού, που βγαίνουν κάθε χρόνο από το Γυμνάσιο της Μεγαλοπόλεως δέν καλλιεργούν πια τή γή, αλλά γυρεύουν θέση μισθωτού στο Κράτος ή σε ιδιώτες μακριά από το χωριό ή σε ξένα μέρη που προσπαθούν να μεταναστεύουν, όπως οι συγχωριανοί τους έδω και 40 - 50 χρόνια. Δυστυχώς όμως ούτε αυτοί είναι σαν τους νέους εκείνης της εποχής, ούτε οι συνθήκες της ζωής στις χώρες που ζητούν να μεταναστεύσουν σήμερα είναι οι ίδιες. Δέν υπάρχουν συνεπώς πιθανότητες εύκολου πλουτισμού, όπως έδω και 40 — 50 χρόνια. Αν δέ δέν θεωρηται, ότι ωφέλησε γενικά το Έθνος ή μετανάστευσις, πούγινε τα παλιά χρόνια, τότε που ή Αμερική δεχόταν όποιονδήποτε να εγκατασταθί στη χώρα της έρωτάται πρέπει να θεωρηται ότι ωφελεί σήμερα τή χώρα, όταν για να γίνη ένας μετανάστης δεκτός όπουδήποτε, ακόμα και σε καθυστερημένες χώρες, πρέπει να περάση από μιá αυστηροτάτη διαλογή από ειδική Έπιτροπή των ένδιαφερομένων Κρατών και αφού υποστη πάσης φύσεως εξέτάσεις (ύγειονομική, κοινωνικών φρονημάτων κ.

Φίλ. Ν. Τσαντίλης (Ούάσιγκτων).

λ.π.) ; "Όταν μέσα από δεκάδες χιλιάδες νέων ξεδιαλέγεται από τις Έπιτροπές αυτές ένα ποσοστό 5 - 10% το πολύ, δηλ. οι νεώτεροι (κάτω των 30 έτών) οι σωματικά και πνευματικά ικανώτεροι οι τεχνικά καταρτισμένοι (όσοι ξέρουν καλά μιá τέχνη), είναι δυνατόν ή μετανάστευσις που γίνεται έπειτα από τέτοια διαλογή να θεωρηται ωφέλιμη για τον τόπο; Δέν εξασθενίζουν έτσι οι έθνικές δυνάμεις της Χώρας μας, ήταν της φεύγουν τα πιό ζωντανά στοιχεία; Ποιοί θα μείνουν τότε έδω για να δουλέψουν και να καλύτερέψουν τις συνθήκες της ζωής του τόπου μας; Οι γέροι; Οι άρρωστοι, οι τεμπέληδες ή μήπως οι χωρίς καμιά επαγγελματική κατάρτιση τελειόφοιτοι των Γυμνασίων μας.

Δέν άδικώ τα παιδιά αυτά, που θέλουν να πάνε σ' άλλες χώρες σε αναζήτησι τύχης, αφού δέν μπορούν να βρούν δουλειά στο δικό τους τόπο, για να ζήσουν ανθρώπινά.

Ἀναμνήσεις

ΟΙ ΙΣΑΡΑΙΟΙ ΤΟΥ ΡΙΤΣΜΟΝ

Τοῦ ΑΠΟΣΤ. Ι. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αἰσθάνομαι μεγάλη χαρὰ γιατί θὰ βγῆ βιβλίο μὲ τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ ὀφείλω νὰ συγχαρῶ τὸν φίλο καὶ ἀγαπητὸ συγγραφέα του, πὺ ὑπεδλήθη σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη προσπάθεια.

Θέλω καὶ ἐγὼ νὰ προσφέρω τίς ἀναμνήσεις μου ἀπὸ τὸ ὑπερατλαντικὸ ταξίδι μου, τὸ 1915, γιὰ εὔρεσι καλύτερας τύχης. Θ' ἀφηγηθῶ πρῶτα τὸ ξεκίνημά μου ἀπὸ τὸ Ἴσαρι.

Ἐφυγα τὸ 1912 γὲ ἡλικία 13 ἐτῶν. Πῆγα στὴν Τρίπολι, ὅπου ἐργάστηκα μέχρι τὸ Νοέμβριο τοῦ 1914 σὲ μπακάλικο καὶ ταβέρνα.

Τέλος Ἀπριλίου 1915, μὲ τὸ ὑπερωκεάνιο «Ἰωάννα», ἀνεχώρησα γιὰ τὴ χώρα τοῦ Κολόμβου.

Θὰ πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι δὲν μπόρεσα νὰ μορφωθῶ, ὅπως ἔπρεπε, στὸ Ἴσαρι. Τέλειωσα τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο. Εἶχα δασκάλους τὸν Στεργιόγιαννη, τὸν Ἀποστολόπουλο καὶ τὸν Μποζιώτη καὶ ἓνα φεγγάρι τὸν Καστραντᾶ.

Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου ἤθελε νὰ μὲ στείλῃ στὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο. Ἀλλὰ ἔβλεπα ὅτι ἔπρεπε νὰ βοηθῆσω τὸ σπίτι μου, πὺ εἶχε φτώχεια. Κι' ὅταν πῆγα στὴν Τρίπολι ἔστελνα τρόφιμα.

Ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Τρίπολι, πῆγα στὴν Ἀθήνα, ὅπου πωλοῦσα ἐφημερίδες ἢ κουβαλοῦσα ψώνια ἀπὸ τὴν ἀγορὰ μὲ καλάθι, στὸ σπίτι τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου. Ὅ,τι χρήματα μοῦ

ἔμεναν μὲ τὴν οἰκονομία, δὲν τὰ ἔστελνα στὸ Ἴσαρι, ἀλλὰ τὰ μάζευα γιὰ τὸ εἰσιτήριο στὴν Ἀμερική.

Ὅταν ἦρθα ἐδῶ, ἀμέσως ἔπιασα δουλειὰ σὲ ἐστιατόριο τοῦ Γεωργ Τσαγκόγιωργα. Κάθε μῆνα κέρδιζα 15 περίπου δολ., καὶ τὰ ἔστελνα στὸ σπίτι μου, στὸ Ἴσαρι. Μοῦ ἔμεναν τὰ χρήματα αὐτά, γιὰτί ἔτρωγα καὶ ἐκοιμόμουνα δωρεὰν ἐπὶ μία διαιτία.

Σιγὰ - σιγὰ ἀρχίζα νὰ γνωρίζω τοὺς ἐδῶ συμπατριώτας. Μετὰ τὸν Γ. Τσαγκόγιωργα συνάντησα τὸν Γιάννη Ἀ. Σάρρα, πὺ ἦταν καὶ ξάδελφός μου καὶ τὸν ἀείμνηστο Δημ. Π. Δρακόπουλο, ἀδελφὸ τοῦ πατρός μου. Εἶχαν στιλβωτήρια.

Μετὰ ἐγνώρισα τὸν Ἀθ. Σωτηρόπουλο, πὺ εἶχε στιλβωτήριο καὶ εἶχε καὶ τὸν Γεώργ. Ἀ. Δρακόπουλο ἢ Ζούνη, τὸν Θεόδ. Ζορμπᾶ ἢ Κολοκοτρώνη, τὸν Νικ. Ρούπα ἢ Παραλιᾶ, δύο Ἀσταλαίους (ὁ ἓνας ἦταν ὁ Δ. Δημητρακόπουλος) πὺ ἐργάζοντο στὸν Ἀθ. Σωτηρόπουλο, ὁ ὁποῖος τὸ 1928 τὸ ἐπώλησε στὸν ἀνεψιὸ του Χριστόφ. Σωτηρόπουλο.

Τελευταῖα ἐπούλησαν τὸ στιλβωτήριο εἰς τὸν Βασ. Κουτσόν. Πρὸ 5ετίας ὁ μὲν Ν. Ρούπας εἶναι σύμβουλος σὲ μιὰ Τράπεζα, ὁ δὲ Χριστόφ. Σωτηρόπουλος ἔχει δύο καλὰ ἐστιατόρια.

Μετὰ βρῆκα τὸν Ἰωάν. Ρούπα ἢ Καπετάνιο, ὁ ὁποῖος εἶχε καὶ ἀδελφὸ Κώσταν καὶ τὸν Γεώργιον Κ. Οἰκο-

Οἱ ἀδελφοὶ Νικ. καὶ Ἀπόστολος Ἰ. Δρακόπουλος.

νομόπουλον, ὁ ὁποῖος εἰργάζετο ὡς σερβιτόρος.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο χρόνο ἦρθε ἀπὸ τὸ Οὐάσιγκτον ὁ Ἀθαν. Θ. Ζορμπᾶς, ὁ ὁποῖος ἔκανε στιλβωτήριο μὲ τὸν πατέρα του καὶ τὸν γαμπρὸ του Ἀγγελὸ Κυριαζῆ (Λύγκο). Ἀργότερα ἦλθαν ὁ Κων. Ἰ. Κουτσουμάρης ἀπὸ τὸ Οὐάσιγκτον, τὸ δὲ 1922 ὁ Νικήτας Κυριαζῆς (ἢ Φασαριάς), ὁ ἄνδρας τῆς ἀδελφῆς μου Χρηστίνας (ὁ ὁποῖος ἀπεβίωσε ἐδῶ τὸ 1924).

Ἄλλος συμπατριώτης ἦταν ὁ Δημ. Ἀγγ. Βελῆς, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀμερικανοὶ ὠνόμαζαν Κάιζερ, διότι εἶχε μεγάλο μουστάκι!

Σήμερα στὸ Ρίτςμον εἶναι οἱ πῶ κάτω Ἰσαραῖοι:

Ἀρχίζω ἀπὸ τὸν πῶ παλαιόν, τὸν ΑΘΑΝ. Ι. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΝ, πὺ ἔχει 4 υἱούς. Τρεῖς εἶναι ἔγγαμοι καὶ μὲ καλὰς ἐπιχειρήσεις. Ὁ Δημήτριος μὲ καθαριστήριο, ὁ Σωτήριος

μὲ καθαριστήριο καὶ ὁ Γεώργιος μὲ ἐστιατόριο καὶ ζυθοπωλεῖο.

ΝΙΚΟΛ. Δ. ΡΟΥΠΑΣ, ἔχει ἓνα υἱόν καὶ μία θυγατέρα παντρεμένη. Ἦ σύζυγός του ἔχει ἀποθάνει πρὸ 15ετίας. Ἐχει καλὰ ἀποκατασταθῆ καὶ μὲ καλὴ ἀκίνητη περιουσία.

ΑΘΑΝ. Θ. ΖΟΡΜΠΑΣ. Τώρα δὲν ἐργάζεται, ἀλλὰ ἔχει πολὺ καλὸ κινητὴ καὶ ἀκίνητη περιουσία, μὲ πολλὰ εἰσοδήματα. Ἐχει νυμφευθῆ ἑλληνίδα καὶ ἔχει υἱόν 12 ἐτῶν, πὺ ὀνομάζεται Θεόδωρος. Ἐχει καὶ τὴν ἀδελφὴ του Μαγδαληνὴ Κυριαζῆ, ὁ σύζυγός τῆς ὁποίας Ἀγγελὸς ἀπεβίωσε τὸ 1957.

ΑΘΑΝ. ΘΕΟΦ. ΛΑΜΠΡΟΣ. Καλὸς νέος, νυμφευμένος ἑλληνίδα, χωρὶς παιδιὰ. Ἐχει ἀριστοκρατικὸ ἐστιατόριον καὶ διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τῆς Παναρκαδικῆς Ὀμοσπονδίας Ἀμερικῆς.

ΧΡΙΣΤΟΦ. ΙΩ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, πρ. Πρόεδρος τῆς Παναρκαδικῆς. Ἐχει υἱόν ὀνομαζόμενον Ἰωάννην. Πολὺ εὐκατάστατος.

ΦΩΤΗΣ ΙΩ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Εἶχε λίγα χρόνια ἐγκατασταθῆ ἐδῶ, ἐργαζόμενος σὲ καθαριστήριο δικό του.

Ἐχει υἱόν, τὸν Ἰωάννην, νυμφευμένον μὲ ἑλληνίδα κόρην, τοῦ Γεωρ. Φ. Ρούπα, ἀπὸ γειτονικὴν πόλιν, μὲ δύο τέκνα.

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ Ι. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, νυμφευμένος καὶ μὲ δικές του ἐργασίες (καθαριστήριο).

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΙΩ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐχει ζυθεστιατόριο. Ἐγγαμὸς μὲ δυὸ παιδιὰ.

ΒΑΣ. ΚΟΥΤΣΟΣ. Ἐχει στιλβωτήριο καὶ πιλοκαθαριστήριο. Ἐγγαμὸς. Ἀπὸ τοὺς νεοφερμένους μετανάστες.

ΑΠΟΣΤ. ΙΩ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ο υποφαινόμενος. Τελευταία είχαμε άτυχίες στις εργασίες μας (καθαριστήρια - πλυντήρια) λόγω άπαλλοτριώσεως του κτιρίου. Έχω δύο θυγατέρες και ένα γυιό. Ο γυιός μου εργάζεται σε ασφαλιστική εταιρία. Είναι έγγαμος και έχει δύο τέκνα. Η μία θυγάτηρ μου, διδασκάλισσα, έχει ύπανδρευθή Έλληνα και έχουν 2 παιδιά. Η άλλη κόρη μου είναι δημοσίος υπάλληλος.

Έδω ήτο έγκατεστημένος και ένας μη Ίσραήλιος καλός συμπατριώτης, ο Ίω. Γεωργακόπουλος, από το Άστάλα.

Παλιότερα ήσαν έγκατεστημένοι κι' άλλοι Ίσραήλιοι, όπως ο Άγγελος Μπάκας, ο Ίω. Ρούπας (Κολιτήρης), ο Ίω. Σωτηρόπουλος (Παναγουλόγιαννης), ο Γ. Σωτηρόπουλος κ.ά.

ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Το 1951 ιδρύθηκε στο Ρίτςμοντ παράρτημα (Τμήμα) της Παναρκα-

δικής Όμοσπονδίας Άμερικης, (το ύπ' άρ. 112 — Ίσαρι) με 12 μέλη, όχι όλους Ίσραήλιους.

Πρώτος πρόεδρος ήταν ο Νικ. Θ. Ρούπας, αντιπρόεδρος ο Άθαν. Θ. Ζορμπάς, ταμίας ο Χριστόφ. Σωτηρόπουλος και Γραμματεὺς ο υποφαινόμενος.

Πρόεδροι διετέλεσαν όλο Ίσραήλιοι επί σειράν ετών, οι Ν. Ρούπας, Άθ. Ζορμπάς, Χρ. Σωτηρόπουλος, Άθ. Λάμπρος, Ίω. Σωτηρόπουλος, Δημ. Άθ. Σωτηρόπουλος κλπ.

— Ο Άθ. Θ. Ζορμπάς το 1960 έστειλε στο Ίσαρι 600 δόλ. για την έπισκευή του τρούλλου της εκκλησίας μας.

Έστειλαμε ακόμη στον Σύλλογο Ίσραήλιων Άθηνών 500 δολλ. για την εκτέλεσι μικρών έργων στο χωριό μας. Το ποσόν τουτο ήτο προϊόν έράνου μεταξύ των έδω συμπατριωτών μας.

RICHMOND — Μάρτιος 1966

ΑΠΟΣΤ. Ι. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΙΣΑΡΑΙΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Άπό τοῦ έτους 1895 μέχρι σήμερα

(Όφείλεται κυρίως στην έρευνητική προσπάθεια ταῦ άκαμάτου Ίσραήλου Γρηγ. Ν. Καραλή, φαρμακοποιού)

Πρώτοι μετανάσται:
Μεντής Άθ. Κων. (Καραγιάννης).
Μεντής Π. Άνδρέας.
Μεντής Δ. Βασίλειος.

Άναστασόπουλος Άν. Άριστοτέλης (Μπαλούμης).
Άναστασόπουλος Άν. Δημήτριος (Μπαλούμης).
Άναστασόπουλος Π. Νικόλαος (Μπαλούμης).
Άνδριόπουλος Άθανάσιος Δ. (Στέργιου).
Άνδριόπουλος Κλεόμβροτος Δ. (Στέργιου).
Άνδριόπουλος Λεωνίδα Δ. (Στέργιου Γεωπόνος).
Άνδριόπουλος Νικολέττα Δ. (Σύζ. Ν. Τσουτσουμπρή).
Άντώνιος Πάνος Άντ.
Άντώνιος Γεώργιος Άντ.
Άποστολόπουλος Γ. Άλέξιος
Άποστολόπουλος Γ. Νικόλαος
Άποστολόπουλος Γ. Ηρακλής
Άποστολοπούλου Άποστ. Μαριγώ (σύζ. Ήλ. Παπαμιχαλοπούλου).

Βελής Βασίλειος Ν. (Καψάλης)
Βελής Δημήτριος Ν. (Καψάλης)
Βελής Κωνσταντίνος Ν. (Καψάλης)
Βελής Άπόστολος Ν. (Καψάλης)
Βελής Ρίζος Ν. (Καψάλης)
Βελής Άθανάσιος Ν. (Καψάλης)
Βελής Άνδρέας Βασ. (Καψάλης)

Βελής Δημήτριος (Βασ. (Καψάλης)
Βελή σύζυγος Άνδρέα (Καψάλη)
Βελής Φώτιος Π.
Βελής Δημήτριος Φωτ.
Βελής Χρήστος Φωτ.
Βελής Ηρώδης Φωτ.
Βελής Γεώργιος Π.
Βελής Άθανάσιος Π.
Βελής Ίωάννης Π.
Βελής Δημήτριος Άγγ.
Βελής Βασίλειος Άγγ.
Βελής Χαράλαμπος Άγγ.
Βελής Χαράλαμπος Δημ.
Βελής Άπόστολος Χαράλ.
Βελής Δημήτριος Άσημάκη
Βελής Πάνος Άσημάκη
Βελής Κώστας Άσημάκη
Βελής Σταῦρος Άσημάκη
Βουζίκας Άντώνιος
Βουζίκας Ίωάννης Άντ.
Βουζίκας Μάριος Άντ.
Βουζίκας Πέτρος Δημ.
Βουζίκας Άναστ. Ήλια
Βουζίκας Άθανάσιος Β.
Βουζίκας Κων) νος Άθανασίου
Βουζίκας Παναγιώτης Β.
Βουζίκας Νικήτας Β.
Βουζίκας Μήτρος
Βουζίκας Ίωάννης.

Γιαλαμᾶς Κυριαζής Πέτρου
Γιαλαμᾶς Ήλιας Πέτρου (έφονεύθη στον πόλεμο 1913).
Γιαλαμᾶ Άθανασία Πέτρου (σύζυγος Άθανασ. Τζέμη).

Γιαλαμάς Γεώργιος Θεοδώρου
Γιαλαμάς Παναγιώτης Θεοδώρου
Γιαλαμάς Βασίλειος Θεοδώρου
Γιαλαμάς Θεοδ. Βασιλ.
Γιαλαμάς Ανδρέας Θεοδ.
Γιαλαμάς Απόστολος Θεοδ.

Δούκουρης Ίωάννης Πέτρου (Άστυ-
νομικός)

Δούκαρης Περικλής Πέτρου (Άστυ-
νομικός)

Δούκαρης Ίωάννης Παναγιώτου

Δούκαρη Υιοί Ίωάν. και Παν.

Δούκαρης Πάνος Παναγιώτου

Δούκαρης Άθανάσιος Δήμου

Δούκαρης Βασίλειος Δήμου

Δούκαρης ; Βασιλείου.

Δρακόπουλος Κων) νος Γ. (Πονη-
ρός)

Δρακόπουλος Θεόδωρος Γ.

Δρακόπουλος Κων) νος Θεοδ.

Δρακόπουλος Παναγιώτης Θεοδ.

Δρακόπουλος Λεωνίδας Ίω.

Δρακόπουλος Γεώργιος Ίω.

Δρακόπουλος Βασίλειος Ίω.

Δρακόπουλος Άνδρέας Δημ. (Τσά-
μη).

Δρακόπουλος Νικόλαος Δημ. (Τσά-
μη)

Δρακόπουλος Άριστείδης Δημ. (Τσά-
μη)

Δρακόπουλος Γεώργιος Άσημάκη

Δρακόπουλος Δημήτριος Παναγ.

Δρακόπουλος Άδάμης Παναγ.

Δρακόπουλος Άπόστολος Ίωάννου

Δρακοπούλου Άθανασία Ν. θυγάτηρ

Ζομπούκος Άνδρέας Λυμπερίου
(Μαργαχούζου)

Ζέρβας Νικόλαος Βασ. (Κίτσου)

Ζέρβα Ζωίτσα Π. (σύζυγ. Νικ. Θ.
Σιώρη).

Ζέρβας Παντελής Ν.

Ζέρβας Κώστας Ν.

Ζέρβας Χρήστος Κ.

Ζέρβας Κώστας Χρ.

Ζέρβας Χρήστος Κ.

Ζέρβας Γεώργιος Δ.

Ζέρβας Θεόδωρος Δ.

Ζέρβας Νικόλαος Π. (Τσακμάκης)

Ζέρβας Ίωάννης Π. (Τσακμάκης)

Ζέρβα Κανέλλα σύζ. Εὐαγγέλου
Ρουμβούτσου.

Ζιόμπολας Δημήτριος Π. (Βραχά-
κη)

Ζορμπάς Παν. Ήλ.

Ζορμπάς Ίωάννης Ν.

Ζορμπάς Κ. Δημ.

Ζορμπάς Θεοδ. Ήλ.

Ζορμπάς Άθαν. Θεοδ.

Ζορμπά Μαγδαλ. Θεοδ.

σύζ. Άγγ. Κυριαζή

Ζιόμπολας Χρήστος Γ.

Ζιόμπολας Ίωάννης Χρ.

Ζιόμπολας Λεωνίδας Γ.

Ζιόμπολας Άλέξης Γ.

Ζιόμπολα Σταυρούλα Γ. (σύζ. Ίω.
Πέτρου Ρούπα)

Ζιόμπολα Εὐγενία Γ. σύζυγος (Άθ.
Μπάκα ἐκ Χροῦσα)

Ζώης Ίωάννης Δημ., Αὐστραλία

Καλαντζής Ίωάννης

Καλαντζή σύζυγος Ίωάννου Κα-
λαντζή

Καραλής Άθανάσιος Νικ.

Καραλής Φώτιος Νικ.

Καραλής Ίωάννης Νικ.

Καραλής Δημήτριος Νικ.

Καραλής Ήλίας Μήτρου

Καραλής Νικόλαος Δημητρ.

Καραλής Δημήτριος Δημ. (Άλοίμο-
νος)

Καραλής Άναστάσης Ίω.

Καραλής Κων) νος Ίω.

Καντής Πάνος Ίω.

Καντής Γεώργιος Ίω.

Καντής Γεώργιος Ίω. (Νάνος)

Καντής Άναστάσης Ίω. (Νάνος)

Καντή Σταυρούλα Άποστ., σύζυγ.

Ίω. Π. Λάμπρου

Καντή ; Άποστ., σύζ. Ίω.
Π. Λάμπρου

Καφεντζής Ίω. Γ.

Καφεντζής ; υἱός Ίω. (ἀδελφός
τοῦ Γ. Ι. Καφεντζή Δικηγόρου)

Καφεντζή θυγάτηρ Ίω. σύζυγος Ά-
ριστ. Τόγκα.

Καφεντζή θυγάτηρ Ίω. σύζυγος
Συντέτου (Βάστα).

Καφεντζής Άθανάσιος Γ.

Καφεντζής Γεώργιος Άθαν.

Καφεντζής Γεώργιος Μήτρου (ἀστυ-
νομικός)

Κατριβάνος Ήλίας Χρ. (Νταμάλας)

Κατριβάνος Περικλής Ήλία

Κατριβάνος Ήλίας Περ.

Κατριβάνου Όλγα Περ.

Κατριβάνου Άθανασία Περ.

Κατριβάνος Άνδρέας Χαρ. (Ντα-
μάλας)

Κατριβάνος Άπόστολ. Π. (Πετρο-
ναγιώτη)

Κατριβάνος Παναγιώτης Π. (Πετρο-
παναγιώτη)

Κατριβάνου Αἰκατερίνη Π. (σύζ.
Γεωργίου Ι. Καντή)

Κατριβάνος Άθανάσιος Π. (Χατζα-
ρούλας)

Κατριβάνος Άπόστολος Δ. (Χατζα-
ρούλας)

Κατριβάνος Άθανάσιος Άπ. Δ.

Κατριβάνος Άθ. Δ.

Κατριβάνου Άννα Δήμ. (σύζυγος
Άθ. Σταθοπούλου)

Κατριβάνος Γεώργιος Άλεξίου (ἀ-
πεβίωσε ἀπὸ φωταέριον τὴν πρῶ-
τη νύχτα πὸν ἔφθασε εἰς Ν. Υ.)

Κατριβάνος Παναγιώτης Διονυσίου

Κατριβάνος Άθανάσιος Νικ.

Κατριβάνου θυγάτηρ Δημ. Νικ. εἰς
Καναδᾶν

Κατριβάνου θυγάτηρ Δημ. Νικ. εἰς
Καναδᾶν

Κατριβάνος Άθανάσιος Ίω. (Μού-
τας)

Κατριβάνος τέκνον Άθαν. (Μούτας)

Κατριβάνος τέκνον Άθᾶν. (Μούτας)

Κατριβάνος Κώστας Ίω.

Κατριβάνος Δημ. Χαρ. (Μούτας)

Κατριβάνος Εὐστάθιος Χαρ. (Μού-
τας)

Κατριβάνος Άθανάσιος Νικ. ἐξ Ά-
θηνῶν

Κονταξής Δημήτριος Ήλία

Κονταξής Φιλοποίμην Δημ.

Κονταξής Νικόλαος Κ.

Κονταξής Γεώργιος Κ.

Κονταξή θυγάτηρ Κ.

Κονταξής Χρήστος Πανάγου

Κονταξής Γεώργιος Πανάγου

Κότσιρας Άνάστος Γ.

Κότσιρας Θεμιστοκλῆς Γ.

Κότσιρας Άνδρέας Γ.

Κότσιρας Άθανάσιος Λουκά

Κότσιρας Γεώργιος Λουκά

Κότσιρας Βασίλειος Θεμιστοκλέους

Κουτσός Βασίλειος Άθαν.

Κουτσουμάρης Νικόλαος Άγγ. Νότι-
ος Άφρική

Κουτσουμάρης Παναγιώτης Άγγ.
Άμερική

Κουτσουμάρης Νικόλαος Παναγιώτη
Άμερική

Κουτσουμάρης Δημήτριος (Βιρβῆς)
Άμερική

Κουτσουμάρης Εὐθύμιος (Βιρβῆς)
Άμερική

Κουτσουμάρη Ελένη Βασ. σύζυγος
Βασταίου

Κουτσουμάρης Κων) νος Ίωάννου

Κουτουλάκης Βασίλειος Άναστ.

Κουτουλάκης Γεώργιος Δημ.

Κουτουλάκης Δημήτριος Λεωνίδα

Κουτουλάκης Πούλος Γεωργίου

Κουτσοπετρόπουλος Άσημάκης Ίω.

Κουτσοπετρόπουλος Γεώργιος Ίω.
 Κυριαζής Βασίλειος Πανάγου
 Κυριαζής Τάκης Β.
 Κυριαζής Χριστόδ. Β.
 Κυριαζή θυγ. Βασιλείου
 Κυριαζή Ἀθανασία σύζ. Βασιλείου
 Κυριαζής Ἀπόστολος Πανάγου
 Κυριαζής Νικήτας Χαράλ.
 Κυριαζής Σπύρος
 Κυριαζής Παναγ. Εὐσταθίου (Μαυ-
 ροπαναγιώτης)
 Κυριαζής Ἀγγελος (Λίγκος)
 Ἀμερικὴ
 Κυριαζής Χρήστος Σάββα
 Κυριαζής Δῆμος (Γυφτάκης)
 Κυριαζής Γεώργιος (Λινάρδου)
 Κυριαζής Ἰωάννης (Λινάρδου)
 Κυριαζής Θεόδωρος (Λινάρδου)
 Κυριακόπουλος Γεώργιος Λέντος
 Κυριακόπουλος Ἡλίας Γιαγκανᾶς
 Κυριακόπουλος Νικολῆς Γιαγκανᾶς
 Κυριακόπουλος Γεώργιος Κυριάκου
 Κυριακόπουλος Ίω. Ἀσημάκης (Ἀγ-
 γλία)
 Κωστόπουλος Παναγ. Μήτρου
 Κωστόπουλος Βασ. Γεωργίου, Κανα-
 δᾶν
 Κωστοπούλου θυγάτηρ Γεωργίου
 Καναδᾶν
 Λάμπρος Κώστας Πανάγου
 Λάμπρος Ἰωάννης Πανάγου (εἰς Ἰ-
 ατρὸς)
 Λάμπρος Δημήτριος Πανάγου (Λαρ-
 δούκας)
 Λάμπρος Παναγιώτης Δημητρίου
 (Λαρδούκας)
 Λάμπρου Ἐλένη Δημητρ.
 Λάμπρου Τασία Δημητρ. σύζ. Ἀχιλ.
 Κότσιραι
 Λάμπρος Θεοφάνης Γ.
 Λάμπρος Θεόδωρος Γ.
 Λάμπρος Δημήτριος (Κατσούλης)
 Λάμπρος Νικόλαος Δημ., ἔχει παιδιὰ
 ἐπιστήμονας

Λάμπρος Κωνσταντῆς, ἔχει παιδιὰ
 ἐπιστήμονας
 Λάμπρος Σταύρος Νικολάκη
 Λειβαδίτης Γεώργιος
 Λυμπερόπουλος Δημήτριος Λυμπ.
 Λυμπερόπουλος Παναγιώτης Λυμπ.
 Λυμπερόπουλος Θεόδωρος Λυμπ.
 Λυμπεροπούλου Γεωργίτσα Λυμπ.,
 σύζυγος Ἀποστ. Ν. Βελή
 Μασούρας Ἰωάννης
 Μασούρας Ἀριστείδης
 Μεντῆς Κωνσταντῆς Ἀθ., πρῶτος
 μετανάστης
 Μεντῆς ; Κωνσταντῆς.
 Μεντῆς Βασίλειος Ἀθαν., τέταρτος
 μετανάστης
 Μεντῆς Ἀνδρέας Παναγιώτου, δεύ-
 τερος μετανάστης 1896.
 Μεντῆς Βασίλειος Δημ., τρίτος με-
 τανάστης 1896 - 7.
 Μεντῆς Δημήτριος Ἀθανασίου
 Μεντῆς Νικόλαος Παναγιώτου
 Μεντῆς Νικολῆς Δημητρίου
 Μεντῆς Χρήστος Νικολάου
 Μεντῆς Θεόδωρος Γεωργίου
 Μεντῆς Γεωργάκης Π. (Ντζελέχος)
 Μεντῆς Ν. Γεωργ. (υἱὸς του)
 Μεντῆ Γεωργία Ἀνδρέα (σύζυγος
 Μεσσαρηνοῦ)
 Μπάκας Χαράλαμπος
 Μπάκας Ἀγγελος Χαρ.
 Μπάκας Βασίλειος Χαρ.
 Μπάκας Ἰωάννης Χαρ.
 Μπάκας Ἀριστομένης Χαρ.
 Μπάκας Λυμπερίος
 Μπάκα Βασιλικὴ Λυμπ. σύζυγος
 Βασ. Ἀγγ. Βελή
 Ντόρντας Ἀνδρέας Ἀριστείδου
 Ντόρντας Δημήτριος Ἀριστείδου
 Ντόρντας Θεόδωρος Ἀθανασίου
 Ντόρντας Παναγιώτης Δημητρίου
 (Ντιλάρη)
 Ξηρόκωστας Παῦλος Θ.

Ξηρόκωστας Πάνος Παύλου
 Ξηρόκωστας Παναγιώτης Ἰωάν.
 Ξηρόκωστας Κων) νος Ἰω.
 Ξηρόκωστας Γεωργίτσα Ἰω. σύζυγος
 Ἀριστομένη Θ. Μεντῆ
 Ξηρόκωστας Ἀνδρέας Π. (Καφε-
 νὲς)
 Ξηρόκωστας Παναγ. Ἀνδρέα (υἱὸς)
 Ξηρόκωστας Ἀσημάκης Βασίλ. (Γε-
 ωπόνος ἐξ Ἀμερικῆς)
 Ξηρόκωστας Ἰωάννης Πέτρου (ζω-
 γράφος Ἀμ. (JOHN XEPON)
 Ξηρόκωστας Πάνος Πέτρου
 Ξηρόκωστας Ἀριστομένης Πέτρου
 Ξηρόκωστας Χρήστος Ἰωάννου
 Ξηρόκωστας Κων) νος Γεωργίου
 (Γουφεξῆς)
 Οἰκονομῆπουλος Ἀλέξιος, Ἀμερικὴ
 Οἰκονομῆπουλος Ἀλέκος Π., Βραζι-
 λῖα
 Οἰκονομῆπουλος Ἀθανάσιος Κων) νου
 Οἰκονομῆπουλος Δημήτριος Κων) νου
 Ἀμερικὴ
 Οἰκονομῆπουλος Σωτήριος Δημ. (υἱ-
 ος)
 Οἰκονομοπούλου Ἐλένη Θ. σύζυγος
 Σπύρου Κυριαζή
 Οἰκονομῆπουλος Νικολῆς Θεοδ. (Σο-
 λᾶς)
 Οἰκονομῆπουλος Ἀθανάσιος Πάνου
 Παπανδρέου Θεόδωρος Ἀριστείδου
 Παπανδρέου Ἀνδρέας Ἀριστείδου
 Παρασκευόπουλος Ἀλέξης Θεοδ.
 Παυλόπουλος - Ἀθανάσιος Ἡλία
 Παυλόπουλος Κων) νος Ἡλία
 Παυλοπούλου Βασιλικὴ Ἡλία σύζ.
 Ἡλία Θ. Σωφρῆ
 Παρπαῆς Εὐστάθιος
 Παρπαῆς Ἀπόστολος Εὐστ. (υἱὸς)
 Παρπαῆς υἱὸς Νικολάου
 Πέρρος Γεώργιος Α. (Κουμοῦτσος)
 Πέρρου ; θυγ. Γεωργ. ὑπανδρὸς ἐν
 Ἀμερικῇ

Πέρρου ; θυγ. Γεωργ. ὑπανδρὸς ἐν
 Ἀμερικῇ
 Πέρρος Ἰωάννης Δημητρίου
 Πέρρος Παναγιῆς Γεωργίου (Κούμ-
 πλα) υἱὸς Καθηγητῆς Πανεπ.
 Πέρρος Γρηγόριος Γεωργ. (Κούμ-
 πλα)
 Πέρρος Ἀθανάσιος Γεωργ. (Κούμ-
 πλα)
 Πεδλὸς Δημήτριος Ἀδαμ.
 Ρούβαλης Νικόλαος Ἰω.
 Ρούβαλης ; Νικ. (υἱὸς)
 Ρούβαλης Κωνσταντῆς
 Ρούβαλης Παναγιώτης Κων) νου
 (υἱὸς)
 Ρούβαλης Ἀσημάκης
 Ρούβαλη υἱὸς Ἀσημάκη
 Ρούβαλης Γιαννάκης
 Ρούβαλη σύζ. Γιαννάκη
 Ρούβαλη υἱὸς Γιαννάκη
 Ρουμποῦτσος Εὐάγγ. Π. (Ρόμπος)
 Ρουμποῦτσος Παναγιώτης Εὐαγγέ-
 λου υἱὸς (Ρόμπος) ἔχει 2 υἱοὺς
 Ἴατροὺς
 Ρουμποῦτσος Βασίλειος (Ἀργυροδα-
 σίλης)
 Ρούπας Νικόλαος Κ. (Τραγκαρᾶς)
 Ρούπας Βασίλειος Νικ. (Τραγκα-
 ρᾶς) υἱὸς
 Ρούπας ; Νικ. (Τραγκαρᾶς)
 υἱὸς
 Ρούπας Χρήστος Γεωργ. (Τραγκα-
 ρᾶς)
 Ρούπας Κώστας Γεωργ. (Τραγκα-
 ρᾶς)
 Ρούπας Νικόλαος Δημ. (Κουλός)
 Ρούπας Νικόλαος Ἀθαν. (Σιασιά-
 γκας)
 Ρούπας Ἀριστείδης Παν.
 Ρούπας Παναγιώτης Ἀριστ. (υἱὸς)
 Ρούπας Νικόλαος Παν.
 Ρούπας Ἰωάννης Παν.
 Ρούπας Ἰωάννης Πέτρου (Λόρδας)
 Ρούπας Χρήστος Πέτρου (Λόρδας)

Ρούπας Ἡλίας Πέτρου
Ρούπας Βασίλειος Πάνου (Κακαβού-
λας)
Ρούπας Νικόλαος Πάνου (Κακαβού-
λας)
Ρούπας Ἰωάννης Νικ. (Καπετάνιος)
Ρούπας Κώστας Νικ. (Καπετάνιος)
Ρούπας Γεώργιος Νικ. (Καπετάνιος)
Ρούπας Θεόδωρος (Καπρῆς)
Ρούπα Γεωργία Βασ. (Ντούσια) σύ-
ζυγος Πάνου Ἀσ. Βελῆ
Ρούπα Ἀλεξάνδρα Βασ. (Ντούσια)
σύζ. Νικ. Μπαλούμη
Ρούπας Γεώργιος Δημ. (Σκουρῆς)
Ρούπας Βασίλειος Δημ. (Σκουρῆς)
(ἄδελφός)
Ρούπας Βασίλειος Θεοδ. (Σκουρῆς)
Ρούπας Χρῆστος Διαμαντῆ
Ρούπας Γεώργιος Διαμαντῆ
Ρούσσοι Παναγιώτης Ἀθανασίου
Ρούσσοι Πάνος Ἀθανασίου
Ρούσσοι Ἡλίας Πάνου (υἱός)
Ρούσσοι Γεώργιος Γιαννάκη (πολλὰ
παιδιά)
Ρούσσοι Βασίλειος Γιαννάκη (παι-
διὰ Βασίλειος κλπ.)
Ρούσσοι Νικόλαος Γιαννάκη
Ρούσσοι Μιχάλης Γεωργίου
Ρούσσοι Μιχαήλ σύζυγος
Ρούσσοι Ἀπόστολος Γεωργίου
Ρούσσοι Ἀριστείδης Παναγιώτου
Ρούσσοι Ἀνδρέας Ἀριστείδου, Νότ.
Ἀφρική
Ρούσσοι Χρῆστος Ἀλέξη
Ρούσσοι Ἰωάννης Ἀλέξη
Ρούσσοι Θεόδωρος Ἰωάννου (υἱός)
Ρούσσοι Χαράλαμπος Ἰωάννου
Ρούσσοι Κώστας Ἰωάννου (υἱοί)
Ρούσσοι Νικόλαος Ἰωάννου

Σάρρας Βασίλειος Γεωργίου
Σάρρας Δημήτριος Πανάγου
Σάρρας Ἀθανάσιος Νικολάου
Σάρρας Ἀθανάσιος Χρήστου

Σάρρας Ἰωάννης Ἀθανασίου (υἱός)
Σεντῆς Ἀθανάσιος Ἀνάστου
Σεντῆς Κώστας Ἀνάστου
Σιώρη Νικολέττα Κ. (σύζυγος Δημ.
Οἰκονομοπούλου)
Σιώρη; Θεοφάνης Ἀθανασίου
Σιώρη Βασιλ. θυγ. Θεοφάνους
Σιώρης Ἰωάννης Ἀθανασίου
Σιώρης Περικλῆς Κων) νου
Σιώρης Εὐθύμιος Γεωργίου
Σιώρη Ἀγγελική Νικήτα (σύζ. Ἰω.
Χρ. Ζιόμιτολα)
Σιώρης Δημήτριος Παντελῆ (Τρα-
μποῦκος)
Σιώρης Παντελῆς Δημητρίου (Τρα-
μποῦκος (υἱός)
Σιώρης Βασίλειος Δημητρίου (Τρα-
μποῦκος (υἱός)
Σιώρης Παντελῆς (παπᾶ Θανάση)
Σιώρης Ἀριστοτέλης Ἰωάν. υἱός
Σιώρης Γεώργιος Πολυβίου
Σιώρης Φώτιος Κων) νου
Σιώρης Κώστας Φωτίου
Σιώρης Εὐθύμιος Φωτίου
Σιώρης Χρῆστος Νικολάου
Σιώρης Ἀθανάσιος Νικολάου
Σιώρης Ἀσημάκης Δημητρίου
Σιώρης Ἰωάννης Δημητρίου
Σιώρης Ἀλέκος Δημητρίου Δικηγό-
ρος
Σιώρη Χρηστίνα Δημητρίου (σύζ.
Παναγῆ Γ. Πέρρου)
Σιώρης Βασίλειος Ἰωάννου τέκνα
Σιώρης Νικόλαος Ἰωάννου τέκνα
Σιώρης Νικόλαος Θεοδώρου τέκνα
Σιώρη Παναγιώτα Νικολάου (σύζ.
Χαρ. Κουλούρη)
Σιώρης Κωνσταντῖνος Θεοδώρου
Σιώρης Ἡλίας Θεοδώρου
Σιώρης Δημήτριος Ἡλία (υἱοί)
Σιώρης Ἰωάννης Ἡλία (υἱοί)
Σιώρη Κατίνα Ἡλία
Σακελλαριάδης Θεόδωρος Νικ., Δι-
κηγός

Σακελλαριάδης Ἰωάννης Νικ., Δικη-
γός, ἐπιχειρηματίας
Σακελλαριάδης Χαρίκλεια Νικ. σύζυ-
γος Κώστα Λάμπρου
Σακελλαριάδης Ἀθανασία Νικ. σύζυ-
γος Ἰω. Ν. Καραλῆ
Σακελλαριάδης Ἀννιώ Νικ. σύζυγος
Πάνου Ἀντώνη
Σακελλαριάδης Σταυρούλα Νικ. σύζυ-
γος Παναγιώτη Εὐαγγ. Ρουμβού-
τσου
Σακελλαριάδης Κώστας Δημ. τέκνα
Σακελλαριάδης Ἀφροδίτη Δημ. σύζ.
Βασ. Ἰ. Σιώρη.
Σακελλαριάδης Λαμπρινῆ
Σακελλαριάδης Μαρίκα Ἀγγ. σύζ.
Ἀθ. Γαλάνη ἐκ Βάστα
Σακελλαριάδης Δώρα Ἀγγελ. σύζυ-
γος Ἰω. Χαρ. Μπάκα
Σακελλαριάδης Εὐτυχία Κ. σύζυγος
Γορτυνίου
Σακελλαρίου Ἀθανάσιος Παπα-
Καρμίρη
Σμυρνῆς Εὐστάθιος Νικολάου, τέκνα
Σμυρνῆς Ἀνδρέας Νικολάου
Σμυρνῆς Ἰωάννης Λεωνίδα
Σμυρνῆς Παναγιώτης Λεωνίδα
Σμυρνῆς Χρῆστος Λεωνίδα
Σμυρνῆ σύζ. Λεωνίδα
Σμυρνῆ θυγάτηρ Λεωνίδα
Σταθόπουλος Ἀθανάσιος Παναγ.
(τέκνα)
Σταθόπουλος Δημήτριος Παναγ. τέ-
κνα
Σταθόπουλος Δημήτριος Ἰωάννου
τέκνα
Σταθόπουλος Γεωργάκης Ἰωάννου
Σταθόπουλος Παναγιώτης Ἰωάννου
Στάγκας Ἀθανάσιος
Στάγκας σύζ. Ἀθανασίου
Στάγκας Χρῆστος Ἀθανασίου
Στάγκας Ἰωάννης Ἀθανασίου
Στάγκας Θεοφάνης Ἀθανασίου
Στάγκας Κωνσταντῖνος Ἀθανασίου

Στάγκας Θεόδωρος Ἀθανασίου
Στάγκα Πολυτίμη Ἀθ. θυγ. συζ.
Θεοφ. Λάμπρου
Στάγκας Βασίλειος
Στάγκας Παναγιώτης
Στάγκας Ἰωάννης Παναγιώτου
Στάγκας Δημ. Παναγιώτου
Σταματόπουλος Νικόλαος Δημητρίου
Σταματόπουλος Ἀθανάσιος Δημητρί-
ου (ἐπιστρέψας ἐφονεύθη εἰς μά-
χην Σαγγαρίου)
Σταματόπουλος Δημητρίου
Σταματόπουλος Δημητρίου
Σωτηρόπουλος Ἀθανάσιος
Σωτηροπούλου υἱοί Ἀθανασίου
Σωτηρόπουλος Γεώργιος
Σωτηρόπουλος Ἰωάννης
Σωτηρόπουλος Χριστόφορος Ἰωάν.
Σωτηρόπουλος Φώτιος Ἰωάννου
Σωτηροπούλου Φωτίου Ἰωάννου δύο
τέκνα
Σωτηρόπουλος Σωτήριος Ἰω.
Σωτηροπούλου Σωτηρίου Ἰω. σύζυ-
γος
Σωτηρόπουλος Δημήτριος Ἰω.

Τασιόπουλος Χρῆστος Ἀναστασίου
Τασιοπούλου ; Χρήστου
Τζέμης Νικόλαος Θεοφάνους
Τζέμης Ἰωάννης Ἡλία
Τζέμης Χρῆστος Ἡλία
Τζέμης Γεώργιος Δ.
Τζέμης Θεόδωρος Δ.
Τζέμης Ἀθανάσιος Φωτίου
Τζέμης Ἀνδρέας Πανάγου
Τζέμης Παναγιώτης Ἀνδρέα
Τζέμης Χρῆστος Φωτίου
Τζέμης Ἰωάννης Φωτίου
Τζέμης Δημήτριος Φωτίου
Τζέμης Φωτίου
Τζέμης Παῦλος Φωτίου
Τίγκας Ἰωάννης Παναγιώτου (Αἰ-
γυπτος)

Τίγκας Σωτήριος Παναγιώτου (*Α-μερική)
 Τίτσης Γεώργιος Ήλια
 Τίτσης Μήτηρος Ήλια
 Τίτσης Κυριάκος Ήλια
 Τόγκας Ίωάννης Δημητρίου
 Τόγκας Νικήτας Ίωάννου
 Τόγκα σύζυγος Νικήτα
 Τόγκα τέκνα Νικήτα (2 τέκνα)
 Τόγκας Γεώργιος Ίωάννου 4 τέκνα
 Τόγκας Φώτιος Δημητρίου
 Τόγκας Αλέξιος Π.
 Τόγκας Αριστομένης Π.
 Τόγκας Σωτήριος Γ.
 Τόγκας Αθανάσιος Γ.
 Τόγκας Αθανάσιος Δ.
 Τόγκας Ίωάννου
 Τσαγκόγιωργας Δημήτριος Ίωάννου
 Τσαγκόγιωργας Χαράλ. Αντωνίου
 Τσαγκόγιωργας Θεόδωρος Γ.
 Τσαγκόγιωργας Γεώργιος Θεοδος. (υιός)
 Τσαγκόγιωργας Ίωάννης
 Τσουτσουμπρής Θεόδωρος Κυριάκου
 Τσουτσουμπρής Ίωάννης Κυριάκου
 Τσουτσουμπρής Βασίλειος Κυριάκου
 Τσουτσουμπρή Βασιλείου σύζυγος
 Τσουμπρής Αντώνιος Κυριάκου
 Τσουτσουμπρής Ήλίας Κυριάκου
 Τσουτσουμπρή Σοφία Κυριάκου σύζυγος Ίω. Π. Βελή
 Τσουτσουμπρής Νικόλαος Ανδρέα τέκνα
 Τσουτσουμπρής Στέφανος Ανδρέα τέκνα (είς υιός του Τσουτσουμπρή έπεσεν ως αεροπόρος εις τον πόλεμον Αμερικής - Ιαπωνίας)
 Τσαντίλης Πάνος Κων) νου
 Τσαντίλης Βασίλειος Κων) νου (τέκνα)

Τσαντίλης Νικόλαος Δημ.
 Τσαντίλης Κων) νος Νικολάου, δύο τέκνα
 Τσαντίλη Κωνσταντίνου σύζυγος
 Τσαντίλης Δημήτριος Νικολάου τέκνα 12, έν ζωή 11 και πολλά έγγονια και δισέγγονα
 Τσαντίλη Λουλουδιά σύζ. Δημητρίου
 Τσαντίλη Άννα Νικολάου
 Τσαντίλης Φίλιππος Νικολάου
 Τσαντίλης Ίωάννης Νικολάου
 Τσαντίλης Αθανάσιος Ασημάκη
 Τσαντίλης Θεόδωρος Ίωάννου
 Τσαντίλη Δήμητρα Ίωάννου σύζυγος Εύστ. Σμυρνή
 Τσαντίλη Όλγα Ίω. σύζυγος Άρ. Τόγκα
 Τσαντίλης Παναγιώτης Νικήτα
 Τσαντίλης Χρήστος Παναγιώτη
 Τσαντίλη Ελένη Παναγιώτη σύζ. Βασταίου
 Φωτόπουλος Ήλίας Δημητρίου
 Φωτόπουλος Ίωάννης Αθανασίου (ή Φωτόγιαννης)
 Φωτόπουλος Κώστας Θεοδώρου
 Χαραλαμπόπουλος Αριστομένης Πάνου
 Χαραλαμπόπουλος Φώτης Πάνου
 Χαραλαμποπούλου Σταυρούλα Πάνου σύζ. Κοκκίνου έξ Ναυπλίου
 Χαραλαμποπούλου Γεωργία Χαραλάμπους
 Χρόνης Κώστας Χρήστου
 Χρόνης Ευθύμιος Αθανασίου
 Χρόνης Ήλίας Αθανασίου
 Χρόνης Νικόλαος Αντωνίου
 Χρόνης Νικόλαος Λεωνίδα
 Χρόνης Αθανάσιος Χρήστου
 Χρόνης Θεμιστοκλής Χρήστου
 Χρόνης Παναγιώτης Θεμιστοκλή
 Χρόνης ; Θεμιστοκλή

ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

Θα πρέπει, με την ευκαιρία αυτή, να μνημονεύσουμε και όσους Ίσραραίους έχουν εγκατασταθή στο έσωτερικό της Ελλάδος — εκτός εκείνων, που είναι στην Αθήνα, και οι όποιοι είναι πάρα πολλοί, υπερβαίνοντες τους πεντακοσίους.

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Πολλοί Ίσραραίοι, από πολλών ετών έχουν εγκατασταθή στην πόλι της Καλαμάτας και έχουν δημιουργήσει διάφορες βιοτεχνικές έργασίες.

— Από τους πρώτους ήσαν οι Θεοφ. Λάμπρος και Βασ. Δούκουρης, που ζινιζαν ένα από τα καλύτερα στιλβωτήρια - καθαριστήρια, κατά τó άμερικανικό σύστημα, στο κέντρο της Καλαμάτας. Τó κατάστημα τούτο συνεχίζει και σήμερα τις έργασίες του, υπό την διεύθυνσιν του Δημοσθένη Β. Δούκουρη.

— Άλλος Ίσραραίος είναι ο Άνδρέας Τζανέτος. Άνοιξε κι' αυτός καθαριστήριο - στιλβωτήριο, που περιήλθε τώρα στην κατοχή των παιδιών του Κωνσταντίνου και Φάνη.

— Στην Καλαμάτα έχει μαγαζί

(καφφενείο) και ο Νικ. Ζέρβας κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό.

— Μεγάλο κεντρικό κατάστημα ειδών παντοπωλείου κλπ. έχουν άπό τινων ετών και οι άδελφοί Κυριακος και Παναγιώτης Βασ. Τσουτσουμπρής.

— Στην Καλαμάτα είχε ιδρυθή και μικρό έργοστάσιο ζαχαροπλαστικής άπό τον Γεώργ. Γιαννακόπουλο, που παντρεύτηκε την Βαρδάρα Χρ. Ρούπα, και συνεχίζει και σήμερα τις έργασίες του, μετά τον θάνατο του ίδρυτου του, με συμμετοχή και του Ίσραραίου Βίκτ. Χρ. Ρούπα.

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙ

Είχον εγκατασταθή και ειργάζοντο εκεί πολλοί Ίσραραίοι επαγγελματίαι:

— Παλαιός Ίσραραίος επαγγελματίας στη Μεγαλόπολι, άξιοσέβαστος και με καλή φήμη ήταν ο Ήλίας Δ. Βουζίκας, κουρέας τó επάγγελμα, ό όποιος ανέδειξε πολυμελή οικογένεια. Πολλά παιδιά του εγκατεστάθηκαν στον Καναδά και ευήμερησαν.

— Ο Γεώργ. Π. Γαλάνης, έμπορορράπτης. Είχε πολλά χρόνια τó μαγαζί αυτό. Μεταπολεμικά έχει μεταναστεύσει στον Καναδά.

— Ο Δημ. Παν. Στάγκας, έμπορορράπτης. Είχε καλό εργαστήριο έπί πολλά έτη, συνεργαζόμενος με τους άδελφούς του Γιάννη (που έγινε μετέπειτα αστυνομικός και άργότερα μετανάστευσε στην Αμερική, στην πόλι ROCHESTER) και τον Άπόστολο. Και ο Δημ. Στάγκας έφυγε μεταπολεμικά στην Αμερική, εγκατασταθείς στην πόλι ROCHE-

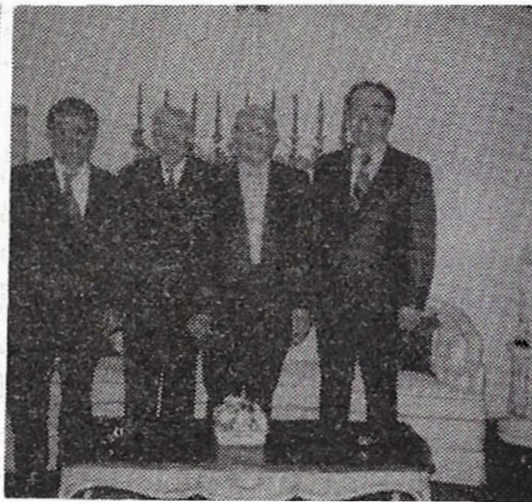

Άγγ. και Μαγδαληνή Κυριαζή (Ρίτσμον).

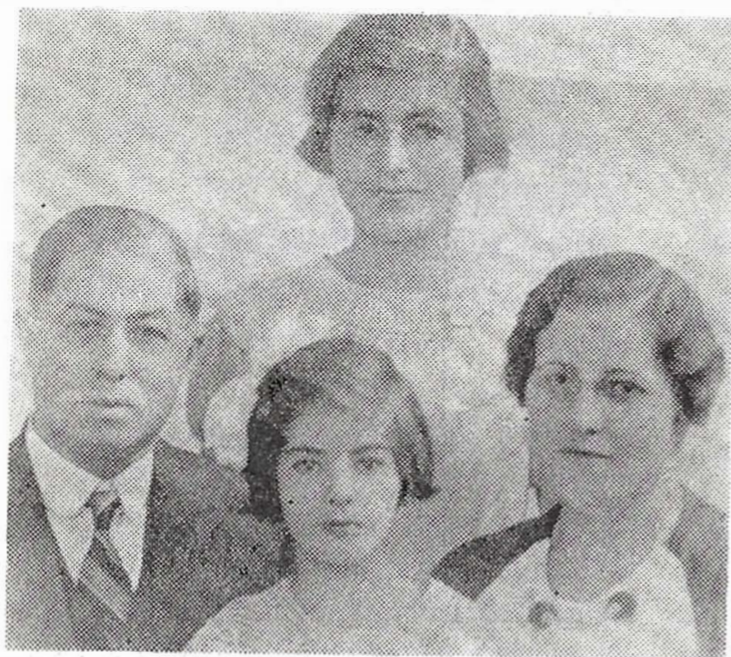
ΙΣΑΡΑΙΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ

Ἀδελφοὶ Δ. Ἀσ. Σιώρη. Ἐξ ἀριστερῶν: Ἀλέκος (Ν. Ὑόρκη), Ἀσημάκης, Χριστίνα (Πέρρου) καὶ Γιάννης (Οὐάσιγκτων).

Ἰσαραῖοι τοῦ Ρίτσιον. Ἐξ ἀριστερῶν: Ἰω. Φ. Σωτηρόπουλος, Χρ. Ἰ. Σωτηρόπουλος, Ἀπ. Ἰ. Δρακόπουλος καὶ Δημ. Ἰ. Σωτηρόπουλος

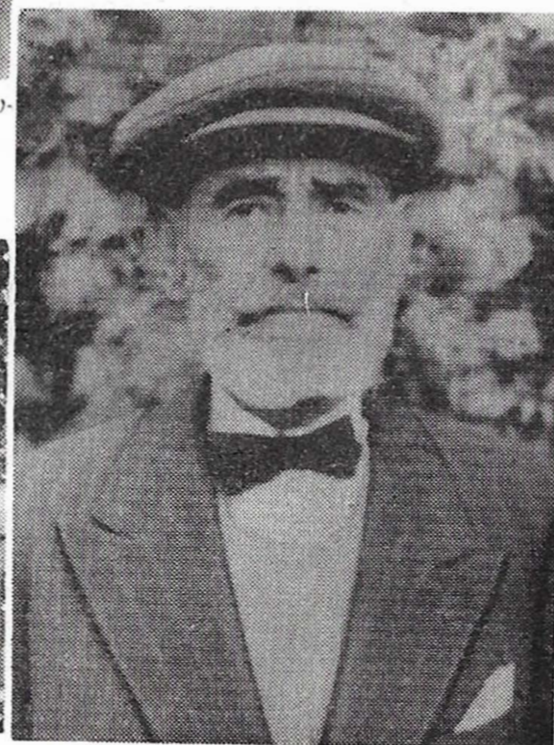
Φώτης Ν. Καραλῆς μετὰ τῆς συζύγου του καὶ θυγατέρων των.

Θεόδ. Κ. Δρακόπουλος

Γεώργ. Καντῆς μετὰ τῆς συζύγου του.

Φώτης Δ. Τόγκας.

ΣΤΕΡ, ὅπου ἔχει ἐπιδοθεῖ σὲ κτηματικὰς ἐπιχειρήσεις.

— Ὁ Παν. Λάμπρος (Μπουράνης), ὑποδηματοποιός. Ἔχει ἀνοίξει μεταπολεμικὰ ὑποδηματοποιεῖο στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως.

— Ὁ Νικ. Νιασύρης, παντοπώλης. Τὸ κατάστημά του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καλαμάτας διηύθυναν οἱ υἱοὶ του Ἀθανάσιος καὶ Λεωνίδα.

Ἐπίσης προπελεμικὰ εἶχε ἐγκατασταθῆ καὶ ὁ Βαγγέλης Ρουμβούτσος (Γεωργακόπουλος), ὁ γυιὸς τοῦ ὁποῦ Παναγιώτης ἦταν ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς Μεγαλοπόλεως, μέχρι τῆς συνταξιοδοτήσεώς του.

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Εἶχον ἐγκατασταθῆ οἱ ἀδερφῆς

Βαρβάρα Κ. Κυριακοπούλου καὶ Σοφία Κοντόγιωργα, τὸ γένος Π. Οἰκονομοπούλου. Ὁμοίως ἔχει ἐγκατασταθῆ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὁ ἐκ τῆς Κοινότητος Ἰσαρι Χρυσσαῖος Γιάννης Ἀντωνόπουλος.

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἔχουν ἐγκατασταθῆ οἱ Ἐμμ. Κατριβάνος, δικαστικὸς κλητῆρας καὶ Χαρ. Β. Κατριβάνος, ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας στὴ Θεσσαλονίκη.

— Ἐκεῖ εἶχε ἐγκατασταθῆ καὶ ὁ Λυμπέρης Γ. Ἀντώναρος, ὁ ὁποῖος ἔγινε στρατιωτικὸς, (τεχνικὸς τῆς ἀεροπορίας).

— Ἐπίσης ὁ Δημ. Σαρ. Σιώρης, κρατικὸς ὑπάλληλος (Τοπογραφικὴ ὑπηρεσία).

Οἱ ἀδελφοὶ Ἀνδρέας, Γιάννης καὶ Χρῖστος Ρούπας

“Ένας έμπνευσμένος παιδαγωγός

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΜΠΟΖΙΩΤΗΣ

◆ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΣ

Πάνω από 4 δεκαετηρίδες καλύπτει με την πολυσύνθετη δράση του ό Ανδρέας Μποζιώτης. Σ' αυτή την εποχή έδωσε τη σφραγίδα της δικής του προσωπικότητας!

Δάσκαλος έμπνευσμένος, κοινωνικός παράγοντας, ρέκτης και προσδευτικός, φωτισμένος άνθρωπος, αεικίνητος και άκάματος. Πρώτος και καλύτερος! Πανταχού παρών! Έκρηκτικός και θυελλώδης στις έξορμεις του! Συναρπαστικός με την καταπληκτική εύγλωττία του. Πρόσχαρος, καλωσυνάτος, αλλά και σοβαρός και αύστηρός...

Αμφιβάλλομεν αν άλλος άφησε τόσον άδρά ίχνη στο πέρασμά του από το Ίσαρι. Αγάπησε το χωριό και αγαπήθηκε από εκείνο.

Οί μαθηταί του — έκατοντάδες νέοι και νέες — που άκουσαν τη διδασκαλία του, όλοι ασφαλώς έδοκίμασαν, **χωρίς καμμιά εξαίρεση**, τη βέργα του και την παλάμη του!

Ήταν άλλη εποχή εκείνη! Και το ξύλο ήταν στην ήμερησία διάταξη, σαν παιδαγωγικό μέσο. Δεν γινόταν άλλως! Οί μαθηταί ήσαν άπειθαρχοί, άτακτοι και συνήθως όχι μελετηροί.

Ο Ά. Μποζιώτης όταν πάτησε στο Ίσαρι, άλλαξε ριζικά την κατάσταση αυτή. Ήταν επιβλητικός. Και δεν τολμούσε μαθητής άμελέτητος να βγή μπροστά του.

Αλλά όλοι οί μαθηταί του και εκείνοι που έδοκίμασαν την αύστηρότητά του και εκείνοι, που δεν την έδοκίμασαν, μιλάνε — όσα χρόνια κι αν περάσουν — με αγάπη και με σεβασμό για τον έμπνευσμένο δάσκαλο και το έργο του.

Κοινή ήταν ή όμολογία ότι «όσοι πέρασαν από τον Μποζιώτη έμαθαν γράμματα»!

Μ' αυτό βέβαια δεν μπορεί να υποτιμηθί ή εργασία που κατέβαλαν και τόσοι άλλοι έκλεκτοί εκπαιδευτικοί, Ίσαραίοι και ξένοι, για την μόρφωση και διαπαιδαγώγησι των παιδιών των Ίσαραίων.

Αλλά ό Μποζιώτης άνοιξε νέους δρόμους. Έκαινοτόμησε. Αφησε έργο!...

Στο Ίσαρι εμφανίζεται το 1906, σε ηλικία 24 ετών. Ήρθε να καλύψη την κενή, λόγω μεταθέσεως, θέση του μεγάλου Ίσαραίου δασκάλου Γρηγ. Κώτσιρα, που έμόρφωσε επί δεκάδες έτών έκατοντάδες παιδιών του χωριού μας. Κατήγετο από το χωριό Πέτρα (Δέλγα) της Όλυμπίας.

Ανέλαβε την διεύθυνσι του σχολείου, καθ' ό άριστοβάθμιος.

Η αγάπη του προς το Ίσαρι, τους μαθητάς του και το επάγγελμά του, φάνηκε άμέσως και έκανε εντύπωση στη μικρή κοινωνία του χωριού μας. Περιεβλήθη με την εκτίμησι των κατοίκων και των μαθητών.

Ήταν επιβλητικός και αξιοπρεπής, εύθυτηνης και παραστατικός, εύσταλής, καλός χορευτής και καλός τραγουδιστής. Συνήρπαζε τους μαθητάς του.

Για πρώτη φορά οί έθνικοί έορτασμοί (25 Μαρτίου) και οί άλλες σχολικές γιορτές γιορτάσθηκαν με μεγαλοπρέπεια και επιβλητικότητα. Αναπαραστάσεις, ποιήματα, μικρές κωμωδίες, έγινοντο για πρώτη φορά και άποτελοΰσαν πραγματικά κοσμικό γεγονός, αλλά έπροκαλοΰσαν και αισθήματα πατριωτικά και έθνικά ιδεώδη, τόσον στους μαθητάς όσον και στους κατοίκους.

Έπροκαλοΰσε ρίγη ιερής συγκινήσεως όταν έτραγουδοΰσε κι' έμάθαινε τους μαθητάς του πατριωτικά τραγούδια και έμβατήρια.

Τα πατριωτικά τραγούδι «τί σημαίνει ή κλαγγή των κωδώνων...» ήταν απ' τα καλύτερά του, που διατηρείται ασφαλώς στη μνήμη των μαθητών και σήμερα ακόμη. Ένα άλλο θαυμάσιο, πολυ υποβλητικό και με βαθύτατο νόημα, που το τραγουδοΰσε θαυμάσια με την γάργαρα φωνή του ήταν και ή «λαφίνα»:

Όλα τα λάφια κάθονται
κι' όλα δροσολογιούνται
Και μιá λαφίνα ταπεινή
δεν πάει μαζί με τ' άλλα!...

Ας δοΰμε τώρα και την οικογενειακή του πλευρά.

Πολυ νέος ακόμη, το 1908, έζήτησε σε γάμο την εξαίρετη άρχοντοπούλα Πολυτίμη Κουτσουμάρη, κόρη του τότε δημάρχου Λυκοσούρας Ίω. Κουτσουμάρη, που ήταν 19 ετών. Την είχε γνωρίσει και είχε συνδεθί μαζί της με άγνό άμοιβαίο αίσθημα.

Ο Ίω. Κουτσουμάρης, ισχυρός τότε τοπικός παράγοντας και άρχοντας, δεν συγκατετέθηκε σ' αυτή την πρότασι. Γιατί ό Μποζιώτης ήταν ένα μικρός και φτωχός υπάλληλος.

Αλλά στην άρνησι αυτή ό δάσκαλος άπάντησε κεραυνοβόλα, με μιá τολμηρή πράξι: Απήγαγε έκουσίως την έκλεκτή της καρδιάς του και